

Att läsa Södras års- och
hållbarhetsredovisning 2022

Innehåll

Varför framställs års- och hållbarhetsredovisningen?	3
Vad ska års- och hållbarhetsredovisningen innehålla?	3
Vem avger och vem granskar års- och hållbarhetsredovisningen?	4
Innehåll i Södras års- och hållbarhetsredovisning	4
Förvaltningsberättelse	5
Rapport över totalresultat	5
Rapport över finansiell ställning	6
Rapport över förändring i eget kapital	8
Rapport över kassaflöden	8
Noter	8
Vinstdisposition	10
Revisionsberättelse	10
Hållbarhetsredovisning	10
Koncernens styrning	10

Varför framställs års- och hållbarhetsredovisningen?

Årsredovisningens huvudsakliga ändamål är att lämna information till företagets intressenter det vill säga dess ägare och anställda, banker, kunder och leverantörer med flera. Svensk lagstiftning kräver att en årsredovisning framställs och de lagar som styr utformning och innehåll är:

- Årsredovisningslagen (ÅRL), som på många punkter är tvingande, men i övrigt överlämnar åt normgivande organ och god redovisningssed att beskriva hur lagen ska tillämpas i praktiken.
- Lagen om ekonomiska föreningar (FL).
- Bokföringslagen (BL).

Redovisningslagstiftningen anger grundläggande redovisningsprinciper medan IASB (International Accounting Standards Board) och Rådet för finansiell rapportering lämnar de mer detaljerade regler som är nödvändiga för att de överordnade kraven ska uppfyllas. Södra anger i sin årsredovisning att koncernredovisning från och med 2009 har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) samt att moderföretaget upprättat sin årsredovisning enligt

Årsredovisningslagen (ÅRL) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. Detta innebär en förpliktelse att följa dessa regelverk men ger samtidigt också en kvalitetsstämpel. Vidare baseras styrningen av koncernen på den svenska lagen om ekonomiska föreningar, andra tillämpliga lagar och regler, samt föreningens stadgar. Södra arbetar i tillämpliga delar i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning.

Hållbarhetsredovisningen är en frivillig redovisning av företagets resultat inom hållbarhet medan en hållbarhetsrapport enligt ÅRL är tvingande. Hållbarhet omfattar ekonomisk, miljömässig och social påverkan. Södras hållbarhetsredovisning är upprättad i enlighet med Global Reporting Initiative (GRI) Standards.

Vad ska års- och hållbarhetsredovisningen innehålla?

När Södra redovisar enligt IFRS blir det delvis olika regelverk som styr utformningen av de ekonomiska rapporterna på koncern- respektive moderföretagsnivå. För moderföretagets ekonomiska rapporter gäller i huvudsak Årsredovisningslagen (ÅRL) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person samt att Södra tillämpar samtliga av EU antagna IFRS-standards och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för dessa lagar. Enligt ÅRL ska moderföretagets års- redovisning bestå av:

- Förvaltningsberättelse (inklusive vinstdisposition).
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Rapport över förändring i eget kapital.
- Kassaflödesanalys
- Bokslutkommentarer med redovisningsprinciper och noter.

Ett moderföretag i en koncern, till exempel Södra Skogsägarna ekonomisk förening, ska även redovisa ekonomiska rapporter som omfattar hela koncernen.

Här är det IFRS regelverk som styr benämning och utformning av de olika rapporterna. Koncernredovisningen ska enligt IFRS omfatta:

- Rapport över totalresultat.
- Rapport över finansiell ställning.
- Rapport över förändring i eget kapital.
- Rapport över kassaflöden.
- Bokslutkommentarer med redovisningsprinciper och noter.

En flerårsöversikt samt beskrivning av alternativa nyckeltal finns också med i redovisningen.

En hållbarhetsredovisning som upprättas enligt GRI ska följa dess redovisningsprinciper: precision, balans, tydlighet, jämförbarhet, fullständighet, hållbarhetssammanhang, i tid samt verifierbarhet. Gemensamt för alla hållbarhetsredovisningar i enlighet med GRI är upplysningar om organisationen och dess redovisningsprinciper; aktiviteter och medarbetare; styrning; strategi, policy och praxis samt intressentengagemang. Dessutom väljer varje företag att redovisa information om väsentliga hållbarhetsfrågor inom ekonomi, miljö och socialt. GRI-index utgör hållbarhetsredovisningens innehållsförteckning.

Vem avger och vem granskar års- och hållbarhetsredovisningen?

Årsredovisningen ska enligt lagstiftningen:

- Lämnas av styrelsen och verkställande direktören för varje räkenskapsår och fastställs av årsstämman.
- Granskas av revisorerna, som också avger revisionsberättelse.
- Utgöra en offentlig handling genom att den inlämnas till Bolagsverket.

Hållbarhetsredovisningen:

- Lämnas av styrelsen och företagsledningen.
- Granskas översiktligt av revisorerna, som också avger en rapport över granskningen.

Lagstadgad hållbarhetsrapport:

- Lämnas av styrelsen.
- Granskas av revisorerna som lämnar ett yttrande.

Innehåll i Södras års- och hållbarhetsredovisning

Års- och hållbarhetsredovisningen inleder med ett avsnitt som beskriver Södra i korthet samt vd och koncernchefens kommentarer för det gångna verksamhetsåret och följs av en beskrivning av Södras verksamhet med dess affärsområden. Sedan följer den ekonomiska redovisningen som innehåller en förvaltningsberättelse, ekonomisk rapport och noter och därefter hållbarhetsredovisningen. Årsredovisningen avslutas med ett avsnitt om koncernens styrning samt övrig information. Från och med 2013 inkluderas årsredovisningen och hållbarhetsredovisningen i samma dokument. Den legala årsredovisningen omfattar sidorna 42-101, vilka även omfattas av revisorernas granskning. Hållbarhetsredovisningen omfattar sidorna 106-143. Hållbarhetsredovisningen enligt GRI definieras av GRI-index.

Förvaltningsberättelsens syfte är att ge en översikt över utveckling av företagets verksamhet och resultat och innehåller bland annat en verksamhetsbeskrivning, ekonomiskt utfall samt avsnitt om Södras affärsområden.

De finansiella rapporterna och noterna ska beskriva

koncernens och moderföretagets finansiella information och innehåller resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser samt tillhörande specifikationer i det särskilda notavsnittet.

Hållbarhet är en naturlig del av Södras verksamhet. Hållbarhetsredovisningen är uppbyggd kring Södras väsentliga hållbarhetsfrågor inom människor och kultur i centrum; hållbart brukande av skogen och jordens resurser samt optimerad värdekedja från skogsägare till kund och konsument.

I koncernens styrning finns en beskrivning av hur Södra är organiserat och hur verksamheten leds och förvaltas.

I kommande avsnitt beskrivs innehållet i de olika delarna av Södras års- och hållbarhetsredovisning. Eftersom det är olika regelsystem som styr innehållet för koncernen och moderföretaget så blir benämningen (och delvis innehållet) i olika delar helt eller delvis olika. Beskrivningen utgår från koncernens perspektiv med korta kommentarer avseende eventuella olikheter med moderföretaget.

Förvaltningsberättelse

Enligt ÅRL ska förvaltningsberättelsen innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat. Den utformas så att den kompletterar den information som ges i balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys och noter. Särskilda upplysningar ska bland annat lämnas om:

- Sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkning, resultaträkning och noter, men som är viktiga för bedömningen av företagets ställning och resultat.
- Sådana händelser av väsentlig betydelse för företaget som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.
- Företagets förväntade framtida utveckling.
- Företagets verksamhet inom forskning och utveckling.
- Sådant verksamhet som är tillståndspliktig eller anmälningspliktig, vilken företaget enligt miljöbalken bland annat ska lämna upplysningar om verksamhetens påverkan på den yttre miljön.
- Information om hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen.
- Risker och osäkerhetsfaktorer som företaget står inför. Konjunktur- och valutautveckling är exempel på osäkerhetsfaktorer med stor påverkan för Södras verksamheter.
- Finansiella instrument och riskhantering.
- Förslag till vinstdisposition: Förvaltningsberättelsen innehåller en hänvisning till förslaget till vinstdisposition som är placerad sist i den legala delen av årsredovisningen direkt åtföljd av styrelsens underskrifter.

IFRS ställer inga krav på att det ska finnas en förvaltningsberättelse och reglerar således inte vad som ska ingå i en sådan.

Rapport över totalresultatet

Rapport över totalresultat är ett begrepp inom IFRS som motsvarar en traditionell resultaträkning. Denna kompletteras med en separat rapport över totalresultatet i anslutning till resultaträkningen.

I rapporten framgår intäkter och kostnader för perioden 1 januari till 31 december. Jämförelse görs med

resultatet föregående räkenskapsår. Förklaringar och kompletteringar till de olika resultatposterna lämnas i efterföljande noter.

De viktigaste posterna i rapport över totalresultat kommenteras närmare nedan.

Nettoomsättningen är värdet av koncernens totala försäljning efter avdrag för intern försäljning mellan företagen inom koncernen.

Övriga intäkter utgörs av till exempel hyror, arrenden, försäkringssättningar, realisationsvinster vid försäljning av materiella anläggningstillgångar samt positiva kursdifferenser på valutasäkringar av rörelsefordringar och rörelseskulder med mera.

Råvaror och förnödenheter utgörs av virkesråvaror, kemikalier och andra förnödenheter för framställning av koncernens produkter. Virkesråvaror som går till egen industri omklassificeras på koncernnivå till råvaror efter att i moderföretagets redovisning ha varit klassificerade som handelsvaror.

Frakter och transporter avser kostnader för att med lastbil, tåg, båt etcetera leverera produkter till och från Södra.

Personalkostnader, består av löner och andra ersättningar, sociala avgifter, pensionskostnader, företagshälsovård med mera.

Övriga kostnader är kostnader som inte kan hänföras till någon annan post i resultaträkningen. Större poster som kan förekomma inom denna rubricering kan vara reparationer, underhåll och övriga driftomkostnader, negativa omvärderingseffekter av derivat samt negativa kursdifferenser på valutasäkringar av rörelsefordringar och rörelseskulder med mera.

Avskrivningar och nedskrivningar sker på byggnader, markanläggningar, maskiner, inventarier samt på vissa immateriella tillgångar. Avskrivning är årets kostnad för förslitningen av maskiner och anläggningar.

Eftersom de används under flera års tid redovisas inte inköpsbeloppet i sin helhet som en kostnad det år tillgången anskaffas. I stället delas inköpsbeloppet upp på den beräknade nyttjandeperioden. I det fall det bokförda värdet på anläggningstillgångarna understiger ett bedömt verkligt värde görs en ytterligare nedskrivning till detta värde.

I redovisningsprinciperna (not 1) anges de antal år Södra använder för avskrivning av olika anläggningstillgångar.

Finansnetto är skillnaden mellan avkastningen på finansiella tillgångar och räntekostnaden på medlemslån och banklån som tagits upp för att finansiera verksamheten. Avkastningen på finansiella tillgångar är utdelningar på aktier och räntor som erhållits på pengar som placerats i bank eller på annat sätt.

Resultatet vid aktieförsäljningar, nedskrivningar av finansiella tillgångar samt värdeförändringar på aktier värderade till verkligt värde hamnar också här.

I finansnettot ingår också kursdifferenser på finansiella tillgångar och skulder i utländsk valuta. Om koncernen har ett dollarlån och dollarkursen stiger under året innebär det att lånebeloppet höjs vid omräkning till svenska kronor. Skuldökningen belastar resultatet som en kursdifferens (kursförlust).

I posten bokslutsdispositioner kan man inom ramen för svensk skattelagstiftning minska ”Resultat efter finansnetto” genom så kallade bokslutsdispositioner och därmed senarelägga beskattningen. Syftet är dels att ge företaget möjlighet att spara vinster för att underlätta investeringar, dels att företaget bättre ska kunna stå emot år med sämre resultat. Om företaget går med förlust kan bokslutsdispositionerna lösas upp och vilket innebär att skattebelastningen fördelas över tid.

På koncernnivå elimineras bokslutsdispositionerna och i stället beräknas en uppskjuten skatt med 20,6 procent på de bokslutsdispositiva åtgärdernas värde medan resterande 79,4 procent av nämnda värden blir en del av resultatet före skatt.

Skatt delas upp i aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är den inkomstskatt som beräknas på årets

skattepliktiga resultat. Uppskjuten skatt beräknas på framtida skattekonsekvenser av händelser som redan har tagits med i företagets redovisning eller deklaration.

Årets resultat är den vinst eller förlust som återstår sedan bokslutsdispositionerna vidtagits och skatt beräknats på återstående vinst.

Övrigt totalresultat kan enklast beskrivas som värdeförändringar som under året inte redovisats i resultaträkningen utan direkt i eget kapital. För att ge en helhetsbild av hur det egna kapitalet har utvecklats under året redovisas dessa värdeförändringar under rubriken övrigt totalresultat i direkt anslutning till rapport över totalresultat för koncernen. De mest väsentliga värdeförändringarna som ingår i övrigt totalresultat i årsredovisningen är realiserade resultat på valutakurssäkringar samt aktuariella resultat på framtida pensionsåtaganden.

Rapport över finansiell ställning

Rapport över finansiell ställning är ett begrepp i IFRS som motsvarar en traditionell balansräkning som visar företagets tillgångar samt eget kapital och skulder.

Tillgångssidan visar hur kapitalet använts. Först redovisas anläggningstillgångar, det vill säga sådana tillgångar som är avsedda att mer långsiktigt tillhöra koncernen. Sedan redovisas omsättningstillgångar, det vill säga de tillgångar som är lättast att realisera.

Skuldsidan (eget kapital och skulder) visar hur kapitalet som finansierar tillgångarna har anskaffats.

Nedan kommenteras vissa poster i rapport över finansiell ställning.

Anläggningstillgångar kan vara immateriella, materiella, biologiska och finansiella.

Immateriella anläggningstillgångar är identifierbara tillgångar utan fysisk substans eller ett koncernmässigt övervärde som uppstått eftersom dotterbolagets verkliga värde är högre än dotterföretagets redovisade värde.

Materiella anläggningstillgångar avser byggnader, mark och markanläggningar för produktionen, till exempel massfabriker och sågverk, skogsmark, maskiner och inventarier i produktionen samt pågående nyanläggningar. Dessa är upptagna till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Som biologiska tillgångar redovisas rotstående skog värderad till verkligt värde.

Finansiella tillgångar avser bland annat aktier där placeringen är långsiktig.

Uppskjutna skattefordringar är fordringar som uppstår när tillgångar och skulder har ett redovisat värde som avviker från ett skattemässigt värde.

Omsättningstillgångar är beteckning på tillgångar som inom kort tid kan förvandlas till pengar. Varulager är värdet av lagertillgångar i form av råvaror och förnödenheter, varor under tillverkning, färdiga varor och handelsvaror samt pågående arbeten för annans räkning. Skattefordringar är fordran avseende inkomstskatt.

Rörelsefordringar kan vara kundfordringar det vill säga fakturerade men ej betalda varor och tjänster, övriga fordringar, förutbetalda kostnader och intäkter. Kortfristiga placeringar är räntebärande värdepapper som snabbt går att omvandla till pengar. Likvida medel är kassa och banktillgodohavanden samt kortfristiga placeringar som är att jämföra med likvida medel, vilket innebär att dessa placeringar är väldigt säkra avseende risk för värdeförändringar samt att de har en löptid på max 90 dagar vid anskaffningstidpunkten.

Eget kapital är summan av medlemmarnas insatskapital, tidigare års beskattade vinster och årets resultat.

Obeskattade reserver är exempelvis avskrivningar utöver plan och periodiseringsfond. Så länge vinster avsatts under bokslutsdispositioner och fortfarande finns kvar bland obeskattade reserver behöver företaget inte betala skatt på dem. Obeskattade reserver återfinns enbart i moderföretagets balansräkning.

I rapport över finansiell ställning har obeskattade reserver eliminerats. Beräknad skatteskuld i de enskilda koncernföretagens obeskattade reserver har vid elimineringen redovisats som dels uppskjuten skatteskuld, dels som eget kapital.

Avsättningar är förpliktelser som är hänförliga till

räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra till sin förekomst men ovissa till belopp eller till tidpunkt då de ska infrias. Som exempel kan nämnas pensionsförpliktelser, avsättningar för framtida miljösaneringsåtgärder samt garanti- och reklamationsåtaganden.

Skulder är uppdelade i räntebärande skulder, skatteskulder och rörelseskulder. I de räntebärande skulderna ingår lån från medlemmarna och lån från externa kreditinstitut. När de räntebärande skulderna förfaller till betalning framgår av not 25. De största posterna under rörelseskulder är skulder till leverantörer och upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

I rapport över finansiell ställning lämnas också uppgifter om ställda säkerheter och eventalförpliktelser. Ställda säkerheter utgörs av det belopp till vilket olika tillgångar pantsatts (till exempel bankmedel och företagsinteckningar).

Eventalförpliktelser avser främst borgensåtaganden samt vissa garantiförpliktelser som inte ingår bland de skulder som redovisats i rapport över finansiell ställning.

Rapport över förändring i eget kapital

Årsredovisningen ska innehålla en rapport över alla förändringar i eget kapital. Av denna rapport ska bland annat årets resultat, in- och utbetalt insatskapital samt lämnad utdelning framgå. I årets summa totalresultat ingår bland annat årets förändringar av eget kapital till följd av att värdet på ännu ej realiserade säkringsinstrument förändrats samt de värdeförändringar som uppkommit avseende innehav av utländska dotterföretag till följd av valutakurs- förändringar. Dessutom ingår akturiella vinster och förluster på pensioner som kommer från skillnaden mellan prognosticerade värden och verkligt utfall på pensionsförpliktelser eller de förvaltningstillgångar som pensionerna placerats i.

Rapport över kassaflöden

Årsredovisningen ska innehålla en rapport över kassaflöden som visar hur koncernen tillförts medel genom dess verksamheter och nyupplåning samt hur de tillförda medlen använts, för till exempel investeringar och utdelningar.

Rapport över kassaflöden delas upp i tre delar.

I kassaflöde från den löpande verksamheten ingår årets resultat kompletterat med poster som inte föranlett någon utbetalning (till exempel avskrivningar) samt förändringarna i rörelsekapitalbindningen.

Exempelvis innebär en ökning av varulagret en minuspost i kassaflödesanalysen eftersom ytterligare medel bundits upp i varulagret.

Kassaflöde från investeringsverksamheten redovisar årets investeringar i aktier och andra anläggnings- tillgångar och försäljningsintäkter för erhållna avyttrade anläggningstillgångar.

Kassaflöde från finansieringsverksamheten informerar om hur insatskapitalet utvecklats, vilken utdelning som betalats och hur lånesumman har förändrats.

Årets kassaflöde är summan av de tre ovan nämnda delarna.

Noter

I not 1 anges vilka generella redovisningsprinciper som tillämpats vid upprättandet av årsredovisningen. I anslutning till respektive not finns specifik information om vilka redovisningsprinciper som tillämpats för olika del i års- och hållbarhetsredovisningen.

I de olika rapporterna över resultat och ekonomisk ställning för koncern och moderföretag görs hänvisningar till olika numrerade noter. Noterna är kompletterande upplysningar till de ekonomiska rapporterna och syftar till att ge information som inte beskrivits på någon annan plats men som är viktig för att för att förstå årsredovisningen.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsens förslag till föreningsstämman hur ägarna bör disponera det fria egna kapitalet.

Södra har ett finansiellt mål som långsiktigt innebär att den samlade vinstdelningen till ägarna ska över tid motsvara minst 50 procent av resultatet före skatt under en konjunkturcykel.

Revisionsberättelse

Revisionsberättelsen ska enligt lag avges av revisorerna som granskat företagets verksamhet under det gångna året. I denna uttalar sig revisorerna om huruvida årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av föreningen samt förslaget till vinstdisposition.

Hållbarhetsredovisning

Hållbarhetsredovisning handlar om att mäta, presentera och ta ansvar gentemot intressenter, både inom och utanför organisationen, för vad organisationen uppnått i sitt arbete för en hållbar utveckling. Hållbarhetsredovisning är en bred term, som anses synonym med andra termer som används för att beskriva redovisning av ekonomisk, miljömässig och social påverkan. En hållbarhetsredovisning ska ge en balanserad och rimlig bild av den redovisande organisationens resultat inom hållbarhet, både det som är positivt och det som är negativt.

I hållbarhetsredovisningen beskrivs Södras arbete inom människor och kultur i centrum; hållbart brukande av skogen och jordens resurser samt optimerad värdekedja från skogsägare till kund och konsument. För varje område beskrivs mål, resultat och viktiga händelser under året. Hållbarhetsredovisningen innehåller även information om Södras styrning och organisation för hållbarhet och beräkningsprinciper. En viktig del är beskrivningen av hållbarhetsredovisningens omfattning och innehåll, hur Södra kommit fram till vilka hållbarhetsfrågor som är väsentliga och vilken dialog som sker med koncernens intressenter. GRI-index utgör innehållsförteckning för hållbarhetsredovisningen i enlighet med GRI med sidhänvisningar och kommentarer. Hållbarhetsredovisningen har granskats av revisorer och granskningsrapporten är revisorernas rapport över den översiktliga granskningen.

Hållbarhetsrapporten enligt årsredovisningslagen beskriver Södras arbete och resultat inom miljö, sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter samt motverkande av korruption. I revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten redovisas revisorernas uttalande om huruvida en hållbarhetsrapport har upprättats.

Koncernens styrning

Avsnittet beskriver hur Södra är organiserat och hur verksamheten leds och förvaltas och syftar till att beskriva hur styrningen av Södra fungerar.

